

تعیین شیوع انواع کاهش شنوایی و عوامل مرتبط با آن در بیمارستان بوعلی تهران

Prevalence of Hearing Loss and the Related Factors in BuAli Hospital

مجید اشرفی * - دکتر محمد رضا فتح العلومی ** - مهین صدایی *** - جمیله فتاحی *** - شهره جلائی ***

Majid Ashrafi * - Mohammad Reza Fathololumi ** - Mahin Sedaei *** - Jamileh Fattahi *** - Shohreh Jalaei ***

هدف: تعیین شیوع انواع کاهش شنوایی و عوامل مرتبط با آن در مراجعین به کلینیک شنوایی شناسی بیمارستان بوعلی تهران

مواد و روشها: این مطالعه توصیفی - تحلیلی به صورت مقطعی در کلینیک شنوایی شناسی بیمارستان بوعلی تهران از مهر ۱۳۷۹ تا مهر ۱۳۸۰ روی ۶۰۲۰ گوش مربوط به ۳۰۱۰ مرد و ۱۳۵۹ زن) انجام شده است.

یافته ها: بیشترین علت مراجعه افراد مورد بررسی کاهش شنوایی (۲۰/۵٪) می باشد. نوع کاهش شنوایی در ۱۳۱۹ گوش (۲۱/۹٪) حسی - عصبی ، در ۱۰۵۹ گوش (۱۷/۶٪) انتقالی و در ۲۲۴ گوش (۳/۹٪) آمیخته است. میزان کاهش شنوایی در هر دو گوش راست و چپ افراد مورد مطالعه بیشتر در حد ملایم (۱۴٪) است. تفاوت های مشاهده شده در میانگین آستانه های شنوایی میان دو جنس از نظر آماری معنی دار نیست ($P>0.05$) (P<0.05٪) بیشترین شکل ادیوگرام ملاحظه شده شکل صاف (۱۵/۹٪) است. نمای ۲۳۳۳ گوش در اتوسکوپی دارای حالنهای ناهنجار است. تمپانوگرام های ناهنجار در (۳۷/۲٪) موارد مشاهده گردید که بیشترین مورد مربوط به نوع B (۱۵/۹٪) در اتوسکوپی دارای حالنهای ناهنجار است. تمپانوگرام های ناهنجار در (۳۷/۲٪) موارد مشاهده گردید که بیشترین مورد مربوط به نوع B (۱۵/۹٪) است. به طور کلی ۲/۲٪ از افراد مورد بررسی سابقه استفاده از سمعک را داشته اند که بیشترین نوع سمعک استفاده شده از نوع پشت گوشی (۱/۵٪) است. ۶/۲٪ از افراد با توجه به نوع و میزان کم شنوایی شان نیاز به خدمات توانبخشی داشتند.

بحث: نتایج حاصله تنها در این پژوهش معتبر بوده و تعمیم آن نیازمند پژوهش های گسترده تری است.

واژگان کلیدی: کاهش شنوایی - سنجش شنوایی - تمپانومتری - شیوع

Objective: Determining the prevalence of hearing loss and correlated factors in clients referring to audiology clinic of BuAli hospital.

Method and Material: This cross-sectional analytic-descriptive survey was carried out on six thousand and twenty ears of 3010 clients (1651 male and 1359 female) in Audiology clinic of BuAli hospital , during Sept 2000 to Sept 2001.

Results: Hearing loss is the most common reason for referring the clients (20.5%). 1319 ears (21.9%) Showed sensorineural hearing impairment and conductive and mixed hearing loss are observed in 1059 (17.6%) and 234 (3.9%) ears, respectively. Hearing loss degree most cases is mild (14%) in both ears. There is no significant difference between male and female hearing threshold means ($p>0.05$) ‘ but a significant difference between hearing thresholds is observed in terms of age ($p<0.05$). Audiogram configuration in most cases is flat (55.1%). Otoscopic examination reveals abnormal condition in 2333 ears (38.8%) . 37.2% of the studied cases have abnormal tympanogram mostly type B (15.9%).

2.2% of the clients wear hearing aid that mostly have B.T.E ones (1.5%). 6.2% of the clients , depends on their hearing impairment type and degree need rehabilitation services.

Conclusion: The results are Valid only in the context of this study and it's generalization needs further researches.

Key words: Hearing loss- audiology -tympanometry- prevalence.

*M.Sc. in Audiology

**Shahid Beheshti UMS Scientific Board Member

***TUMS Scientific Board Member

* کارشناس ارشد شنوایی شناسی

** عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

*** عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه :

این پژوهش به صورت توصیفی - تحلیلی در مقطع زمانی مهر ۱۳۷۹ تا مهر ۱۳۸۰ روی ۳۰۱۰ نفر مراجعه کننده به کلینیک شناوی شناسی بیمارستان بوعلی (۱۶۵۱) مرد و زن) با میانگین سنی ۳۲/۵ سال انجام شده است. اطلاعات از طریق تکمیل فرم تاریخچه گیری ، مصاحبه حضوری ، اتوسکوپی ، آزمون ادیومتری صوت خالص و ادیومتری ایمیتانس جمع آوری شده است. فرم تاریخچه گیری شامل اطلاعاتی در زمینه هویت بیمار ، سن ، جنس ، علت مراجعه ، سابقه ابتلا به بیماریهای مؤثر بر شناوی ، سابقه مصرف داروهای اتوتوکسیک ، سابقه عمل جراحی سر و گردن ، سابقه ضربه مکانیکی به گوش ، سابقه در معرض نویز بودن ، وجود ترشح گوشی ، گوش درد ، وزوز گوش ، سرگیجه و سابقه استفاده از خدمات توانبخشی بود. پس از تاریخچه گیری با استفاده از اتوسکوپ وضعیت مجرای گوش و پرده صماخ مورد بررسی قرار می گرفت. سپس آزمون ادیومتری صوت خالص با استفاده از ادیومتر MadsenOB822 در اتافک اکوستیک ، ادیومتری ایمیتانس با استفاده از تمپانومتر 22-f Ineracoustic A.t-22-f در مدتی ممکن ، مورد نیاز می باشد و از طرفی چون در کشور ما در ارتباط با میزان شیوع اختلالات شناوی تحقیقات اندکی صورت گرفته است، انجام این پژوهش می تواند گامی مؤثر جهت افزایش آگاهی از وفور انواع کاهش شناوی ها باشد.

با توجه به عواقب ناگوار ناشی از کم شناوی خصوصاً در سالهای اولیه زندگی ، تشخیص به موقع نقص شناوی به منظور ارائه سریع خدمات درمانی و توانبخشی و در نتیجه کاهش اثرات تخریبی ناشی از کم شناوی بسیار حائز اهمیت می باشد. هرگونه کاهش شناوی بویژه در سالهای اولیه زندگی می تواند باعث اختلال در دریافت و بیان گفتار شود و مشکلاتی را در روند زندگی فردی و اجتماعی به همراه داشته باشد.

عمولاً افرادی که مبتلا به کاهش شناوی هستند ، به دلیل دریافت ناقص یا عدم دریافت گفتار به مرور دچار ناتوانی در ارتباط شده و بعد از مدتی مشکلاتی نظری انزواطی و گوشی گیری ، اختلالات شخصیتی و عاطفی را بروز می دهند. بنابراین اطلاعات همه گیر شناسی (اپیدمیولوژی) برای درک اثر عوامل ژنتیکی ، محیطی ، سنی و جنسی مؤثر بر شناوی و شناسایی راهبردهای مداخله ای ممکن ، مورد نیاز می باشد و از طرفی چون در کشور ما در ارتباط با میزان شیوع اختلالات شناوی تحقیقات اندکی صورت گرفته است، انجام این پژوهش می تواند گامی مؤثر جهت افزایش آگاهی از وفور انواع کاهش شناوی ها باشد.

هدف :

در مواردی که احتمال تمارض فرد وجود داشت به ویژه در مورد افراد ارجاعی از پزشکی قانونی ، آزمون های مخصوص متمارضین انجام می شد. در مورد افرادی که جهت بررسی تأثیر اتوتوکسیتی مراجعه می کردند هر فرد حداقل در سه جلسه (بلافاصله بعد از اتمام دوز دارو ، یک ماه پس از اتمام دوز دارو و شش ماه پس از اتمام دوز دارو) مورد ارزیابی قرار می گرفت. روش به دست آوردن آستانه ها با استفاده از تکنیک اصلاح شده-Hodgson-Westlake و معیار برای کاهش قابل توجه در حساسیت شناوی در اثر اتوتوکسیتی افزایشی برابر ۲۰dB یا بیشتر در آستانه های شناوی در یک فرکانس ، یا افزایشی برابر ۱۰dB یا بیشتر در آستانه های شناوی ، حداقل در دو فرکانس مورد آزمایش (Hz ۱۲۰۰۰- ۲۵۰) بود.

هدف از پژوهش اخیر تعیین شیوع انواع کاهش شناوی در مراجعین به کلینیک شناوی شناسی بیمارستان بوعلی تهران و استفاده از نتایج جهت تعیین عوامل مؤثر بر شناوی، برای پیشگیری و بهبود در امر درمان و توانبخشی انواع کاهش شناوی و جلوگیری از اثرات سوء کاهش شناوی بر توانایی دریافت و انتقال پیام ، ایجاد روابط اجتماعی و عاطفی ، یادگیری زبان و رشد عقلانی و شناختی می باشد. در این بررسی علاوه بر توصیف یافته های حاصل از تاریخچه گیری ، اتوسکوپی ، ادیومتری و ادیومتری ایمیتانس به بررسی تأثیر سن و جنس بر شناوی افراد مطالعه پرداخته شده است.

۴/۳٪ از مراجعین سابقه قرار گرفتن در معرض نویز غیرمجاز و ۱/۱٪ از افراد سابقه ضربه ناشی از تصادف به سر و ۷/۶٪ از افراد سابقه ضربه مکانیکی به گوش را گزارش کرده اند. ۱/۲٪ از افراد سابقه کم شناوری در فامیل را داشته اند ۷۸ نفر از مراجعین (۴۶ مرد ، ۳۲ زن) سابقه مصرف داروهای اتو توکسیک را داشتند.

۲- بررسی نتایج حاصل از اتوسکوپی :

بررسی نتایج حاصل از اتوسکوپی شامل دو بخش معراجی گوش خارجی و پرده صماخ می شود.

الف) وضعیت معراجی خارجی گوش : در مجموع ۴٪ موارد دارای حالتی ناهنجار مجرأ بودند که بیشترین میزان آن مربوط به وجود جرم متراکم در مجرأ (۱/۶٪) بوده است. موارد ناهنجار مجرای گوش راست و چپ در مردان (۰/۲۱٪) بیش از زنان (۰/۱۹٪) می باشد (جدول ۱).

یافته ها:

نتایج و یافته ها با توجه به روش کسب آنها به ۴ بخش تقسیم می شوند:

۱- بررسی نتایج حاصل از تاریخچه گیری

براساس اطلاعات کسب شده از فرم تاریخچه گیری، بیشترین علت مراجعه افراد مورد مطالعه کاهش شناوری (۰/۲۰٪) است. شکایت افراد از وزوز گوش ، گوش درد ، سرگیجه به ترتیب ۳/۷٪ ، ۸/۶٪ و ۶/۲٪ موارد می باشد. از نظر ساقمه ابتلا به بیماریهای مؤثر بر شناوری بیماریهای مختص بزرگسالان (۰/۱۴٪) شامل آرژی ، فشار خون بالا ، چربی خون بالا ، سکته مغزی ، اسکلروز متعدد (M.S) منیر و در کودکان هیپرتروفی آدنوئید (۰/۵٪) به ترتیب بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده اند.

جدول ۱- توزیع فراوانی وضعیت مجرای گوش خارجی راست و چپ بر حسب جنس در مراجعین به کلینیک شناوری شناسی بیمارستان بوعلی تهران از مهر ۱۳۷۹ تا مهر ۱۳۸۰ (n=۳۰۱۰)

وضعیت مجرای گوش		زن		مرد		جنس
چپ	راست	چپ	راست	چپ	راست	
نهنجار						
۲۸۸۶ ٪۹۶٪	۲۸۷۳ ٪۹۵٪	۱۳۰۲ ٪۹۶	۱۳۰۴ ٪۹۶٪	۱۵۸۴ ٪۹۷٪	۱۵۶۹● ٪۹۵٪۰	
جرم متراکم						
۳۷ ٪۱٪	۵۹ ٪۲٪	۱۷ ٪۱٪	۲۸ ٪۲٪	۲۰ ٪۱٪	۳۱ ٪۱٪۸	
جسم خارجی						
۴ ٪۰٪۱	۷ ٪۰٪۲	۱ ٪۰٪۰	۲ ٪۰٪۱	۳ ٪۰٪۲	۵ ٪۰٪۳	
قارچ گوشی						
۲۸ ٪۰٪۹	۱۷ ٪۰٪۶	۰/۱۱ ٪۰٪۸	۶ ٪۰٪۴	۱۷ ٪۱٪۰	۱۱ ٪۰٪۶	
آترزی						
۳ ٪۰٪۱	۳ ٪۰٪۱	۱ ٪۰٪۰	۱ ٪۰٪۰	۲ ٪۰٪۱	۲ ٪۰٪۱	
بولیپ						
۱۰ ٪۰٪۳	۱۹ ٪۰٪۶	۶ ٪۰٪۴	۴ ٪۰٪۳	۴ ٪۰٪۲	۱۵ ٪۰٪۹	
اگرستوز						
۱۳ ٪۰٪۴	۹ ٪۰٪۳	۸ ٪۰٪۶	۴ ٪۰٪۳	۵ ٪۰٪۳	۵ ٪۰٪۳	
اسئوما						
۳ ٪۰٪۱	۴ ٪۰٪۱	۱ ٪۰٪۰	۱ ٪۰٪۰	۲ ٪۰٪۱	۳ ٪۰٪۰۲	
سایر موارد ناهنجاری ^۱						
۲۶ ٪۰٪۹	۱۹ ٪۰٪۶	۱۲ ٪۰٪۹	۹ ٪۰٪۷	۱۴ ٪۰٪۸	۱۰ ٪۰٪۶	
جمع						
۳۰۱۰ ٪۱۰۰	۳۰۱۰ ٪۱۰۰	۱۲۵۹ ٪۱۰۰	۱۳۵۹ ٪۱۰۰	۱۶۵۱ ٪۱۰۰	۱۶۵۱ ٪۱۰۰	

● فراوانی درصد ۱- التهاب مجرأ ، وجود خون در مجرأ ، اثر خراشیدگی و کلپس مجرأ

مشاهده شده مربوط به پرده صماخ پاره شده (۰/۵٪) می باشد. حالتهای ناهنجار پرده صماخ در گوش راست و

ب) وضعیت پرده صماخ : ۷/۲۵٪ از افراد مورد مطالعه دارای حالتی ناهنجار پرده صماخ بودند که بیشترین مورد

چپ مراجعین زن مورد مطالعه (۱۳/۱٪) بیش از مراجعین

مرد (۱۲/۶٪) می‌باشد (جدول ۲).

جدول ۲- توزیع فراوانی وضعیت ظاهری پرده صماخ گوش راست و چپ بر حسب جنس در مراجعین به کلینیک شناوایی شناسی بیمارستان بوعلی
تهران از مهر ۱۳۷۹ تا مهر ۱۳۸۰ (n=۳۰۱۰)

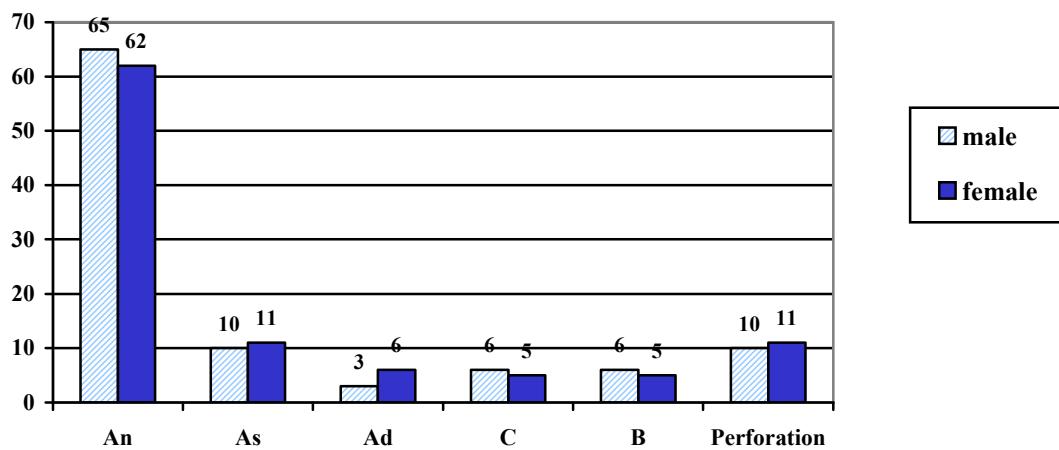
جمع		زن		مرد		جنس
گوش چپ	گوش راست	گوش چپ	گوش راست	گوش چپ	گوش راست	
۲۲۲۹	۲۲۴۷	۹۹۹	۹۹۹	۱۲۳۰	۱۲۴۸●	همجار
۷۴/۰	۷۴/۶	۷۳/۵	۷۳/۰	۷۴/۰	۷۵/۶۰	
۲۹۱	۲۸۰	۱۳۰	۱۳۳	۱۶۱	۱۴۷	پاره شده
۹/۷	۹/۳	۹/۶	۹/۷	۹/۷	۹/۰	
۱۸۰	۱۶۸	۸۱	۸۷	۹۹	۱۰۱	درون کشیده
۷/۰	۵/۶	۶/۰	۶/۴	۶/۰	۶/۱	
۸۸	۸۴	۴۷	۴۴	۴۱	۴۰	کلسیفیکه
۳/۰	۲/۷	۳/۴	۳/۲	۲/۴	۲/۴	
۷۹	۷۲	۳۹	۳۱	۴۰	۴۱	برآمده
۲/۶	۲/۴	۲/۹	۲/۳	۲/۴	۲/۴	
۶۸	۶۸	۳۳	۳۹	۳۵	۲۹	نشتمان
۲/۲	۲/۲	۲/۴	۲/۹	۱/۲	۱/۷	
۳۲	۳۷	۱۲	۱۵	۲۰	۲۲	(V.t) لوله تهوبه
۱/۰	۱/۲	۰/۹	۱/۱	۱/۲	۱/۳	
۲۸	۱۴	۱۰	۸	۱۸	۶	محقق
۰/۹	۰/۵	۳/۷	۰/۶	۱/۰	۰/۳	
۱۵	۲۰	۸	۳	۷	۱۷	گرافت
۰/۵	۰/۷	۰/۶	۰/۲	۴/۰	۱/۰	
۳۰۱۰	۳۰۱۰	۱۳۵۹	۱۳۵۹	۱۶۵۱	۱۶۵۱	جمع
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	

● فراوانی

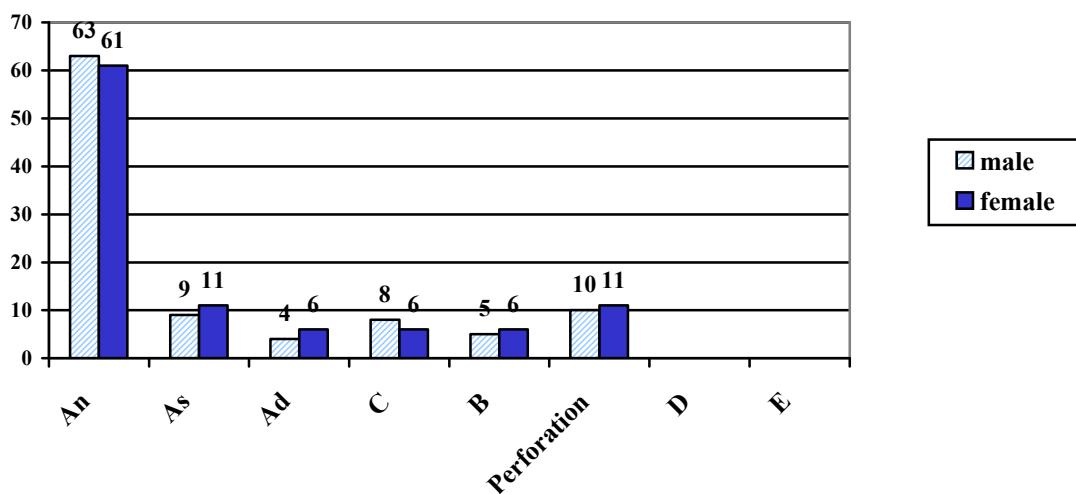
○ درصد

(نماودارهای ۱ و ۲) . فراوانی تمپانوگرام نوع Ad و As در گروه سنی ۳۰/۱-۴۰ سال و فراوانی تمپانوگرام نوع C و B گوش راست و چپ گروه سنی ۱۰-۰ سال بیش از گروه های سنی دیگر است. فراوانی وجود رفلکس صوتی همانسویی (۵۲/۵٪) و دگرسویی (۵۲٪) در دو گوش راست و چپ تقریباً مساوی است.

به طور کلی در ۳۷/۲٪ موارد انواع تمپانوگرام ناهمجارت مشاهده شده که بیشترین آن مربوط به تمپانوگرام نوع B است (۱۵/۹٪) در مردان فراوانی تمپانوگرام C,As و B در گوش راست و چپ بیش از مراجعین زن می باشد ، در حالیکه فراوانی تمپانوگرام نوع Ad در گوش راست و چپ مراجعین زن بیش از مراجعین مرد است.

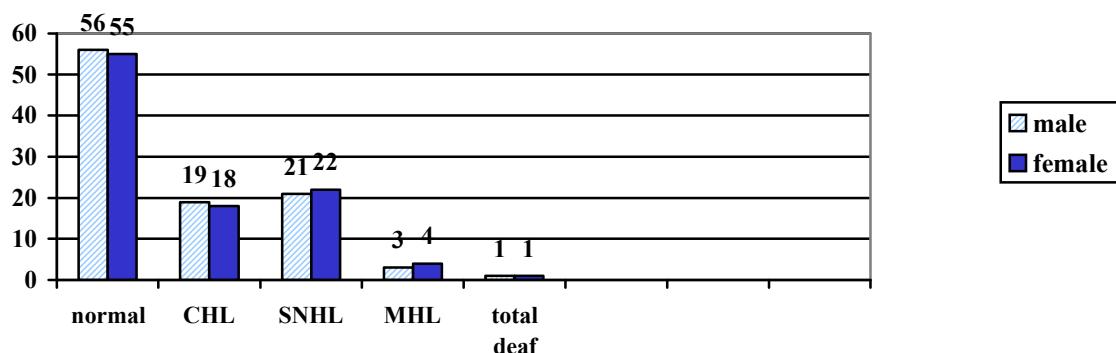
نمودار ۱- توزیع فراوانی انواع تمپانوگرام و جنس در گوش راست مراجعین به کلینیک شناوی شناسی بیمارستان بوعلی تهران از مهر ۱۳۷۹ تا مهر (N=۳۰۱۰)۱۳۸۰

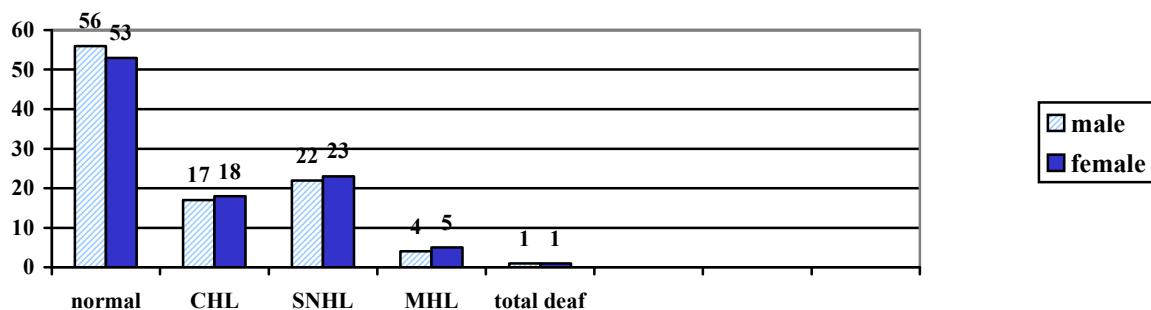
نمودار ۲- توزیع فراوانی انواع تمپانوگرام و جنس در گوش چپ مراجعین به کلینیک شناوی شناسی بیمارستان بوعلی تهران از مهر ۱۳۷۹ تا مهر (N=۳۰۱۰)۱۳۸۰

نیاز به خدمات توانبخشی داشتند. این افراد بیشتر در گروه سنی ۱۰-۷۰ سال قرار گرفته اند (۴۱.۱%). ۶۶ نفر از مراجعین (۳۶ مرد و ۳۰ زن؛ ۲۲٪) سابقه استفاده از سمعک را داشتند که بیشترین فراوانی نوع سمعک استفاده شده از نوع پشت گوشی می باشد (۵.۱%). در بررسی ارتباط جنس و میانگین آستانه های شنوایی افراد مورد مطالعه، انجام آزمون اختلاف معنی داری را نشان نمی دهد. ($PV > 0.05$) در حالیکه تفاوت بین میانگین آستانه های شنوایی بین گروه های سنی مختلف از نظر آماری معنی دار می باشد ($PV < 0.05$).

۴- بررسی نتایج حاصل از ادیومتری صوت خالص: از مجموع افراد مورد بررسی ۴۵٪ از موارد دچار کاهش شنوایی بودند (۲۲٪ مرد، ۲۳٪ زن) کاهش شنوایی در ۱۹٪ از موارد حسی- عصبی (۵٪ مرد، ۴٪ زن)، در ۶٪ از موارد از نوع انتقالی (۹٪ مرد، ۷٪ زن) و در ۹٪ از موارد نوع آمیخته (۶٪ مرد، ۳٪ زن) است. در ۷٪ از موارد نوع آمیخته شده از نوع صاف می باشد (۱٪ میزان کاهش شنوایی، نمودارهای ۳ و ۴). از نظر فراوانی میزان کاهش شنوایی، در هر دو گوش راست و چپ افراد مورد مطالعه، بیشتر در حد ملایم (۱۴٪) می باشد (نمودارهای ۵ و ۶) و بیشترین شکل ادیوگرام ملاحظه شده از نوع صاف می باشد (۵۵٪) از کل ۱۰۳۰ مراجعه کننده مورد مطالعه ۱۸۸ نفر (۱۴٪ مرد، ۷۴٪ زن؛ ۲.۶٪) با توجه به نوع و میزان کاهش شنوایی شان

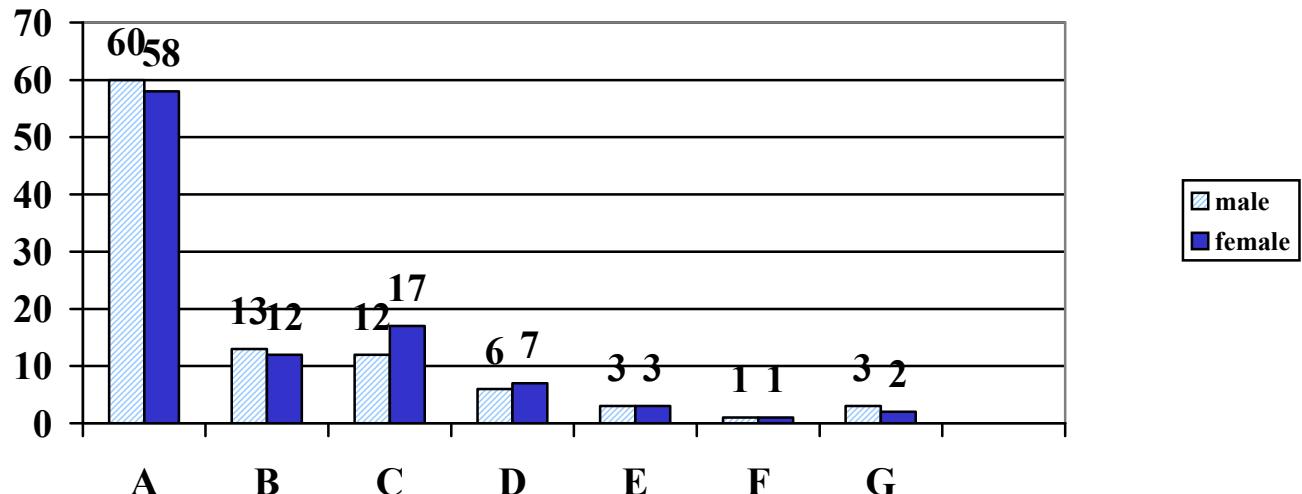

نمودار ۳- توزیع فراوانی انواع کاهش شنوایی و جنس در گوش راست مراجعین به کلینیک شنوایی شناسی بیمارستان بوعلی تهران از مهر ۱۳۷۹ تا مهر ۱۳۸۰ (N=۱۰۳۰)

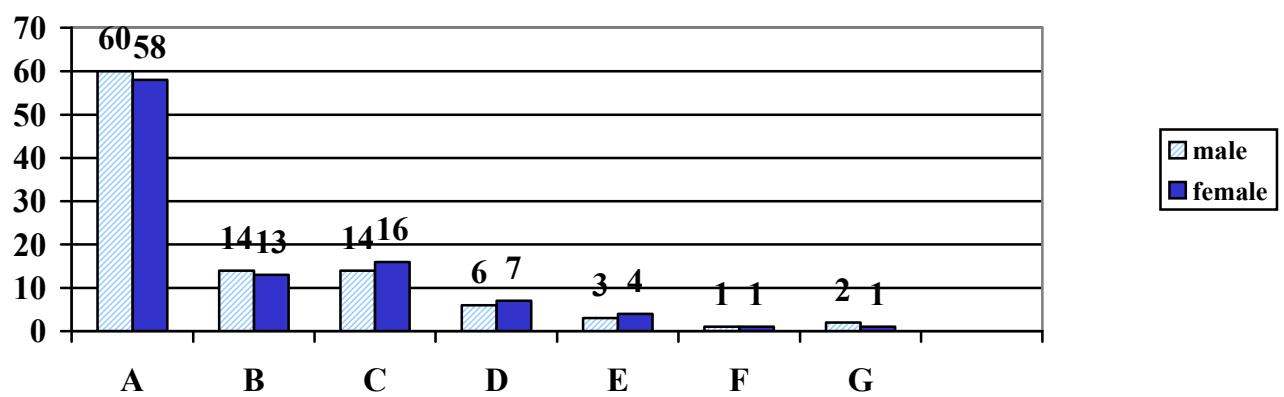
نمودار ۴- توزیع فراوانی انواع کاهش شنوایی و جنس در گوش چپ مراجعین به کلینیک شنوایی شناسی بیمارستان بوعلی تهران از مهر ۱۳۷۹ تا مهر ۱۳۸۰ (N=۱۰۳۰)

A= شدید F= متوسطشدید E= متوسط D= ملایم C= مختصر B= هنجار عیق= G= عمیق

نمودار ۵- توزیع فراوانی میزان کم شنوایی و جنس در گوش راست مراجعین به کلینیک شنوایی شناسی بیمارستان بوعلی تهران از مهر ۱۳۷۹ تا مهر (N=۳۰۱۰)۱۳۸۰

A= شدید F= متوسطشدید E= متوسط D= ملایم C= مختصر B= هنجار عیق= G= عمیق

نمودار ۶- توزیع فراوانی میزان کم شنوایی و جنس در گوش چپ مراجعین به کلینیک شنوایی شناسی بیمارستان بوعلی تهران از مهر ۱۳۷۹ تا مهر (N=۳۰۱۰)۱۳۸۰

بحث:

است. تا درنسل رو به رشد کشور، معلوماتی‌های شناوی کمترین تأثیر ابرشد اجتماعی و عاطفی فرد بگذارد.

با اجرای این پژوهش اطلاعات مهمی در رابطه با شیوع انواع کاهش شناوی بر حسب متغیرهای سن و جنس، عوامل مؤثر بر شناوی، نیازمندی‌های درمانی و توانبخشی بدست آمد.

بیشترین نوع کاهش شناوی مشاهده شده در این پژوهش از نوع حسی-عصبی می‌باشد که در حال حاضر نمی‌توان در مورد علت بروز آن بحث نمود، لیکن توجه به آن برای شناخت علت بروز، پیشگیری و کنترل اثرات معلولیت زایی مهم است.

مقایسه یافته‌ها با نتایج مطالعات انجام شده در دانشکده‌های توانبخشی علوم پزشکی تهران و ایران در سالهای ۷۹-۱۳۶۶ نشان می‌دهد که در تمامی این پژوهش‌ها از نظر نوع کاهش شناوی، میزان کاهش شناوی، شکل ادیوگرام، نوع تمپانوگرام، بیشترین موارد ملاحظه شده به ترتیب از نوع حسی-عصبی، ملایم، شکل صاف و نوع An می‌باشد.

همچنین در تحقیقی که توسط Crock Shand K.J و همکاران در سال ۱۹۹۸ روی ۳۷۵۳ ادیوگرام در سالهای ۱۹۹۲-۱۹۹۵ در مراجعین به Beaver Dam در گروه سنی ۴۸-۹۲ سال انجام شده مشخص گردید که با افزایش سن کاهش شناوی بیشتر می‌شود و کاهش شناوی در مردان نسبت به زنان شیوع بیشتری دارد. یافتن علت فراوانی بروز انواع کاهش شناوی مستلزم انجام مطالعات گسترده و گردآوری اطلاعات از طریق مطالعات اپیدمیولوژیکی، با در نظر گرفتن عوامل مؤثر بر بروز اختلالات شناوی از قبیل سن، جنس، ویژگی‌های فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، شرایط آب و هوایی و غیره می‌باشد.

نتیجه گیری :

با توجه به محدود بودن اعتبار نتایج در افراد مورد بررسی، انتظار می‌رود که تداوم این بررسی‌ها در مناطق مختلف کشور تا کسب معیارهای ملی در این زمینه ادامه یابد. نتایج حاصله از این پژوهش ضمن اینکه می‌تواند پایه گذار پژوهش‌های تحلیلی و تدوین فرضیه‌هایی در ارتباط با مطالعات اپیدمیولوژیکی و علت شناسی اختلالات شناوی باشد، در برنامه ریزی‌های خدمات بهداشتی - درمانی، توانبخشی، آموزشی و افزایش سطح آگاهی عمومی مفید

منابع:

- ۱ حیدری ، ف. سلامت ، ا. محمدی ، ب. ۱۳۷۸. بررسی مشخصات موجود در ادیوگرامهای مراجعین به کلینیک شناوی شناسی دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی تهران در طی ۳ سال (۱۳۷۴-۷۶). پایان نامه کارشناسی ، تهران : دانشگاه علوم پزشکی تهران
- ۲ جعفری ، م . شیرؤئی م. ۱۳۷۹. بررسی توزیع فراوانی مشخصات موجود در ادیوگرامهای مراجعین به واحد اطفال کلینیک شناوی شناسی دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی تهران از سال ۱۳۷۴ تا پایان خرداد ۱۳۷۹ ، پایان نامه کارشناسی ، تهران : دانشگاه علوم پزشکی تهران
- ۳ سخادری ، ف. ۱۳۷۶. تعیین توزیع فراوانی کم شناوی در دانش آموزان ۷-۱۲ سال دبستانهای دولتی شهر بیرون در سال تحصیلی ۱۳۷۵-۷۶ ، پایان نامه کارشناسی ارشد ، تهران : دانشگاه علوم پزشکی تهران
- ۴ لمسه خراسانی ، م. ۱۳۷۸. تعیین توزیع فراوانی کم شناوی ها در دانش آموزان دبستانهای دولتی ناحیه ۲ شهر مشهد سال تحصیلی ۱۳۷۷-۷۸ ، پایان نامه کارشناسی ارشد ، تهران : دانشگاه علوم پزشکی تهران
- 5- Baille, M.F. Arnaud , C.Cans , C.Grandjean , H. 1996. Prevalence Etiology and Care of Severe and Profound Hearing Loss. Arch Dis child ; Vol : 75(2) ; 129-132.
- 6- Bess , F.H.Humes , LE. 1995. Audiology the Fundamentals 2nd ed, Baltimor Willims & Wilkins. pp: 155-163& 172-194.
- 7- Cruicks , K.J. Wiley , T.L. Tweed , T.S. 1998. Prevalence of Hearing Loss in Older Adults in Beaver Dam , Wisconsin , The Epidemiology of Hearing Loss Study. Asm. J. Epidemiol ; Vol: 148(9); 879-886.
- 8- Fausti, S.A Henry, J.A. 1992. High-Frequency Audiometric Monitoring for Early Detection of Aminoglycoside Ototoxicity. J-Infect-Dis ' Vol : 165(6)' 1026-1032.